

- Churchill - Brown (για μηχανικούς)
- Marjden (πιο μαθηματικό)

Μέρος Ι Ατρέας

Κεφάλαιο 1 Μιγαδικοί Αριθμοί

γεωμετρική παράσταση μιγαδικού

$$\text{Έστω } \mathbb{C} = \left\{ z = \overbrace{(x, y)}^{\text{γεωμετρική παράσταση μιγαδικού}}; x, y \in \mathbb{R} \right\}$$

Είναι σύνολο εφοδιασμένο με τις πράξεις:

(α) Πρόσθεση μιγαδικών

Αν $z_1 = (x_1, y_1)$ και $z_2 = (x_2, y_2)$, τότε:

$$z_1 + z_2 = (x_1 + x_2, y_1 + y_2)$$

(β) Γινόμενο $\lambda \in \mathbb{R}$ με μιγαδικό z

Αν $z = (x, y)$, τότε ορίζω:

$$\lambda z = (\lambda x, \lambda y)$$

(γ) Πολλαπλασιασμός μιγαδικών αριθμών

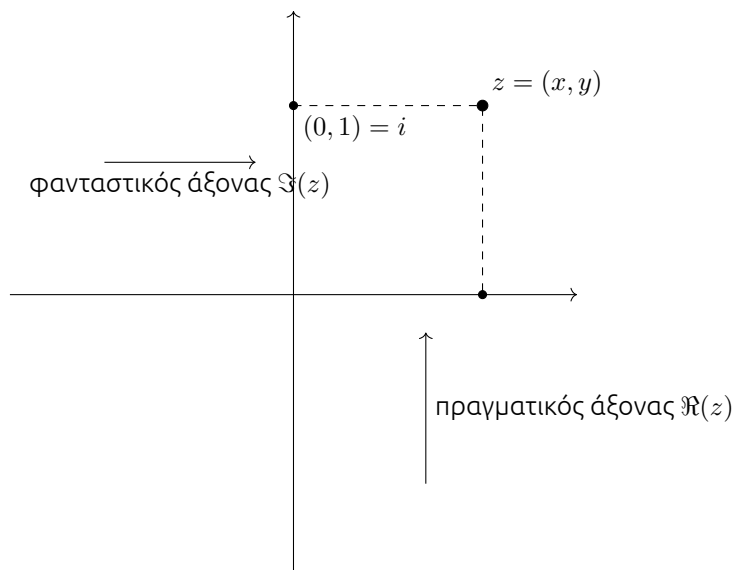
Αν $z_1 = (x_1, y_1)$, $z_2 = (x_2, y_2)$, τότε ορίζω:

$$z_1 z_2 = (x_1 x_2 - y_1 y_2, x_1 y_2 + x_2 y_1)$$

Καλείται σύνολο των μιγαδικών αριθμών.

- Δεν μπορώ να συγκρίνω μιγαδικούς
- Οι γνωστές ιδιότητες των πράξεων ισχύουν στους μιγαδικούς

Η γεωμετρική παράσταση του \mathbb{C} είναι το λεγόμενο μιγαδικό επίπεδο.

$$x \in \mathbb{R} \xrightarrow{1-1} A = \{(x, 0) : x \in \mathbb{R}\}$$

- $(x, 0), (y, 0) \in A \implies (x, 0) + (y, 0) = (x + y, 0) \in A$
- $(x, 0)(y, 0) = (xy, 0) \in A$

Στο εξής γράφω:

$$1 = (1, 0)$$

$$x = (x, 0)$$

Ορίζω:

$$i = (0, 1)$$

και καλείται φανταστική μονάδα του μιγαδικού επιπέδου.

$$i^2 = (0, 1)(0, 1) = (0 \cdot 0 - 1 \cdot 1, 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0) = (-1, 0) = -1$$

$$\boxed{i^2 = -1}$$

Έτσι:

$$z = (x, y) = x(1, 0) + y(0, 1)$$

$$\stackrel{x=(x,0)}{=} x \cdot 1 + yi$$

$$\stackrel{i=(0,1)}{\implies} \boxed{z = x + iy}$$

$$\underbrace{z = x + iy}_{\text{άλγεβρα}} \iff \underbrace{z = (x, y)}_{\text{γεωμετρία}}$$

Έστω $z = x + iy$

$$\stackrel{\text{πολικές}}{=} \text{του } (x,y) \rho \cos \theta + i \rho \sin \theta =$$

$$= \rho(\cos \theta + i \sin \theta)$$

(1)

Έτσι, η (1) γράφεται ως:

$$z = |z| \underbrace{(\cos \theta + i \sin \theta)}$$

$$= |z| \cdot e^{i\theta}$$

όπου στο εξής:

$$\boxed{e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta}$$

$$\boxed{\text{τύπος του Euler}}$$

Τελικά:

$$\boxed{z = |z| e^{i\theta}} \text{ (πολική μορφή μιγαδικών)}$$

Σημείωση: $\cos \theta + i \sin \theta$

$$\begin{aligned} & \stackrel{\text{σειρές}}{\stackrel{\text{McLaurin}}{=}} \left(1 - \frac{\theta^2}{2!} + \frac{\theta^4}{4!} - \dots \right) + i \left(\theta - \frac{\theta^3}{3!} + \frac{\theta^5}{5!} - \dots \right) \\ & \stackrel{i^2=-1}{=} \left(1 + \frac{(i\theta)^2}{2!} + \frac{(i\theta)^4}{4!} + \dots \right) + \left(i\theta + \frac{(i\theta)^3}{3!} + \frac{(i\theta)^5}{5!} + \dots \right) \\ & = 1 + (i\theta) + \frac{(i\theta)^2}{2!} + \frac{(i\theta)^3}{3!} + \dots + \frac{(i\theta)^n}{n!} + \dots = e^{i\theta} \end{aligned}$$

- Ορίζω πρωτεύον όρισμα $\text{Arg } z$ (μη μηδενικού) μιγαδικού z να είναι η γωνία θ που σχηματίζει ο θετικός πραγματικός ημιάξονας του \mathbb{C} με την ημιευθεία OA , όπου A το σημείο της γεωμετρικής παράστασης του $z = x + iy$.

Έτσι:

$$z = |z|e^{i \arg z} \quad \text{πολική μορφή του } z$$

$$z_1 z_2 = |z_1|e^{i \arg z_1} |z_2|e^{i \arg z_2}$$

$$\boxed{z_1 z_2 = |z_1||z_2|e^{i(\arg z_1 + \arg z_2)}}$$

$$\begin{aligned} \frac{z_1}{z_2} &= \frac{|z_1|}{|z_2|} \frac{e^{i\theta_1}}{e^{i\theta_2}} \\ &= \left| \frac{z_1}{z_2} \right| e^{i(\theta_1 - \theta_2)} \end{aligned}$$

Ιδιότητα: $z\bar{z} = |z|^2$

Κεφάλαιο 2 Μιγαδικές συναρτήσεις

Κάθε συνάρτηση $f : A \subseteq \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ καλείται μιγαδική συνάρτηση μιγαδικής μεταβλητής.

$$f = \underbrace{f(\underbrace{z}_{\text{η μεταβλητή μιγαδικός}})}_{\text{μιγαδική συνάρτηση διότι έχει τιμή μιγαδική}}$$

π.χ.

$$f(z) = z^2 \implies f(x + iy) = (x + iy)^2 = x^2 + (iy)^2 + 2x \cdot \underbrace{x^2 - y^2}_{\Re(f)} + i \underbrace{(2xy)}_{\Im(f)}$$

$$\stackrel{\text{γεωμετρική}}{\stackrel{\text{μορφή}}{=}} (x^2 - y^2, 2xy)$$

Τελικά: $\boxed{f(x, y) = (x^2 - y^2, 2xy)} \quad \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

π.χ.

$$\begin{aligned} f(z) &= \frac{1}{|z|\bar{z}} \stackrel{z=x+iy}{=} \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}} \cdot \frac{z}{\bar{z}z} \\ &\stackrel{z\bar{z}=|z|^2}{=} \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}} \cdot \frac{z}{|z|^2} = \frac{x + iy}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \\ &\stackrel{\text{γεωμ}}{=} \frac{(x, y)}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \stackrel{\vec{r}=(x,y)}{=} \boxed{\frac{\vec{r}}{|\vec{r}|^3}} \end{aligned}$$

Κεντρικό διαν. πεδίο που θυμίζει το πεδίο Coulomb.

$$\underbrace{f = f(z)}_{\text{μιγαδική μιγ. μεταβλ.}} \xleftrightarrow{1-1} \begin{array}{l} \text{διανυσμ. πεδίο του } \mathbb{R}^2 \\ F(x, y) = (u(x, y), v(x, y)) \end{array}$$

όπου u, v πραγμ. συναρτ. 2 μεταβλητών

Υπάρχουν $f : A \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$, μιγαδικές πραγματικής μεταβλητής
π.χ

$$\begin{aligned} f(t) &= e^{it}, \quad t \in (0, \pi] \\ &= \cos t + i \sin t \end{aligned}$$

$$t \rightarrow (\cos t, \sin t) \quad \text{καμπύλη } x^2 + y^2 = \cos^2 t + \sin^2 t = 1$$

Η γραφ. παράσταση της $f(t) = e^{it}$, $t \in (-\pi, \pi)$ είναι ο μοναδιαίος κύκλος κέντρου $(0, 0)$ με αντιωρολογιακή φορά